

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER FRITCHARD AVE.
& MCGREGOR ST.

The Provincial
Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK V.

4. 50.

СУБОТА, 23. ЧЕРВНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JUNE 23rd, 1923.

No. 50.

VOL. V.

ТРОЦЬКИЙ ЗАКЛИКАЄ ДО БУДОВИ ВОЗДУШНОЇ ФЛОТИ.

МОСКВА, 20. червня. — Лев Троцький, совітський міністер війни, промовляв вчора на Всеросійській конференції металевих робітників і в своїй промові закликав до збудовання сильної авіаційної флотії.

Троцький сказав, що Велика Британія і Італія, як вказують інформації, помагали в перевороті в Болгарії, а Британія помагала в державнім перевороті в Персії.

Він заявив також, що як би Англія не хотіла була, щоби Франція окупувала Рурщину, то рурської окупації не було б.

Троцький між иншим сказав, що повної гарантії миру ще не видно.

ЗАВДАННЯ ВОЗДУШНОЇ ФЛОТИ.

ЛОНДОН, 21. червня. — Кореспондент "Таймса" доносить з Риги, що Совітська Росія починає будувати сильну авіаційну флотію, яка буде ужити для торговельних цілей підчас миру і для боротьби підчас війни.

Для збудовання флотії створено за ініціативою Совітського Промислового Банку особну компанію добровольчої авіаційної флотії. Підчас миру компанія має уживати авіаційну флотію для торговельних цілей, а на слухачій війни має відати без жадних застережень і без винагороди цілу флотію разом з иншим майном і організацією до розпоряджості правительства.

БУХАРІН ПРО НЕБЕЗПЕКУ НОВОЇ ВІЙНИ.

На четвертому Всеросійському Зізді Транспортних робітників зазначив Бухарін, що Радянським Республікам загрожує тепер небезпека війни з двох боків від Румунії і Польщі. Недавню Польща перевела мобілізацію кількох річників. Приїзд Фоша до Варшави тісно зв'язаний з військовими справами. В Румунії також стан тривоги. Радянським Республікам слід зробити відповідні висновки. Змешену Червону армію треба поставити так, щоби вона становила поважну військову силу. З цього одначе не виходить ще, що Радянським Республікам прийде виступати зараз, бо Польща так само як і Румунія є в такому економічному й фінансовому положенні, що не поважатися самі на таку авантюру, що безперечно скінчиться для них крахом. На війну можуть вони здобутися тільки під впливом і на домагання французького капіталу.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВИЗНАННЯ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

ЕВЕРЕТ, Ваш., 14. червня. — Центральна Робітничая Рада стейту Вашингтон прийняла вчорашнім засіданню одностайно резолюцію, в якій визнає правительство Злучених Держав до визнання совітського правительства і привернення торговельних зносин з Радянськими Республіками.

В другій резолюції Центральна Робітничая Рада заявляє, що вповні годиться з акцією, повзятою Федерацією Праці стейту Пенсильванія.

В Тернополі засуджено дня 12. мая п. р. Федора Стічака, сільського парубка, за нимні зносини з "Закордонотом" на кару смерті черед повешення.

ПОЛОЖЕННЯ В РУРЩИНІ СТАЄ ЩОРАЗ КРИТИЧНІШЕ.

ЕССЕН, 20. червня. — Серед соток тисяч робітників в Рурській басейні зростає неспокой. Причиною цього є щораз більший брак поживи. Ціни підніслися до нечуваної висоти.

НІМЦІ УБИЛИ 2 БЕЛЬГІЙСЬКИХ ЖОВНІРІВ.

ЕССЕН, 21. червня. — В Марлі коло Реклінггаузена убито нині бельгійського капітана і рядового жовніра з одного рядового ранено, коли вони хотіли перешукувати двох Німців на контрольному пості.

Німці, коли їх хотіли перешукувати, витягнули револьвери і почали стріляти. Іх арештували інші жовніри з посту. Окупаційні власти заявили, що покарають місто і округ, в котрім убито Бельгійців.

ФРАНЦУСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАЙНЯЛИ ЦУКРОВАРНІ.

ЛЮДВІГСГАФЕН, 20. червня. — Французькі війська зайняли фабрики цукру в Франкенталі і сусідніх селах Фрінденсаві і Офштайн. Цукор на складі забрано.

Робітники в фабриці в Офштайн сейчас вийшли на страйк.

ПРОГНАЛИ 23.500 НІМЕЦЬКИХ ЗЕЛІЗНИЧНИКІВ.

КОЛЬОНІЯ, 21. червня. — З німецьких кругів повідомляють, що від часу окупації Рурщину до 2. червня Французи і Бельгійці прогнали 23.500 німецьких залізничників або членів їх родин.

5 МИЛІОНІВ БЕЗРОБІТНИХ ДІСТАЮТЬ ЗАПОМОГУ.

БЕРЛІН, 21. червня. — Пять мільйонів безробітних в Німеччині одержують під теперішню поду запомогу.

155.000 МАРОК ЗА ДОЛЯРА.

ЛОНДОН, 19. червня. — Сьо годня за один фунт штерлінгів плачено 710.000 німецьких марок, себто за один долар приблизно 155.000 марок.

БОРОТБЯ ПРОТИ ОКУПАНТІВ ІДЕ ДАЛЬШЕ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 14. червня. — В тутешній французькій головній квартирі заявлено вчора, що проти окупаційних військ в Рурщину ведеться "організована терористична кампанія". Військові власти вважають її актом німисти націоналістів за смерть бушлого німецького офіцера Шлягетера, якого страчено за саботаж.

НІМЦІ СПОДІВАЮТЬСЯ БОЛЬШЕВИЗМУ.

БЕРЛІН, 15. червня. — Зростаючі швидко ціни викликають почуття розпуки і небезпеки серед населення. Майже кожний Німець є тепер переконаний, що в його країні настане большевизм ще нім скінчиться сілдуоча зима, або й скорше.

БЕРЛІН, 14. червня. — Сюди наспіла вістка з Магдебурга про викриття нового заговору монархістів. В зв'язку з тим в тім місті арештовано поверх 30 осіб, між ними кількох офіцерів.

ПЕРЕГОВОРІ МІЖ ЯПОЇЄЮ І СОВІТСЬКОЮ РОСІЄЮ.

ТОКІО, 15. червня. — Вчора розпочалися вступні мирові переговори між Совітською Росією і Япоією. В переговорах беруть участь совітський представник Адольф Йоффе і бушлий посолник Токоі Кото.

Переговори викликали спір між японськими політичними партіями відносно умов визнання Япоією совітського правительства.

Ліберали, які становлять значну меншість в високих урядових кругах, але які мають сильне попертя з боку великих промисловців і контрольованими преси, є за дипломатичним визнанням совітського правительства.

Консерватисти, які бояться поширення большевицьких ідей в Япоії, годяться на привернення торговельних зносин з Совітською Росією в заміну за відповідні концесії на Сибірі.

Робітничий рух в Япоії.

Японська буржуазія і правительство глядять зі страхом на змагуючийся робітничий рух. Робітничі заворушення в Япоії приймають в останні часи щораз більші розміри і викликають в буржуазних кругах затрівження.

Та не тільки японські робітники, але й фермери становлять легко запальний матеріал до державного перевороту. В Япоії начислюють поверх 8 мільйонів фермерів, яких власна земля не вистарчає їм на прожиток і вони привневодять наймаючи додаткову землю і платити надмірну належитість за її уживання. Велика більшість фермерів є позбавлена політичних прав.

Робітничі страйки в Япоії лучаються дуже часто і хоч не належить зорганізовани, кінчаються часто успішно для робітників. Японське правительство старається доси оскільки можливо не вмшуватися до страйків.

Зріст робітничого руху в Япоії і небезпека, що робітництво скоро може стати важним політичним чинником, є годовною причиною, задля якої японська буржуазія так нерізно годиться на дипломатичне визнання совітського правительства.

КАШЕН КРИТИКУЄ ПОЛІТИКУ ПУАНКАРЕ.

ПАРІЖ, 16. червня. — Навчешнім засіданню парламенту відбулася дискусія над заграничною і внутрішньою політикою правительства Пуанкаре. Доршу промову виступив провідник комуністів Марсель Кашен, який виказав, що підчас 17-місячного правління Пуанкаре дорожняча у Франції дійшла до такої висоти, яка панувала в часі війни. Кашен критикував імперіалістичну політику Пуанкаре супроти Німеччини, вказуючи на її погубні наслідки.

Проти політики Пуанкаре промовляв також провідник радикальних соціалістів Еріо.

Підчас голосування над востум довіря, Пуанкаре одержав 380 голосів, проти було 200 голосів.

МОСКВА, 11. червня. — В однім урядовім оповіщенню совітського правительства сказано, що всі Жиди, які бажають їхати до своїхів в Америці, можуть їхати і в тій цілі будуть

ОСІБНА ФРАКЦІЯ УКР. СОЦІАЛІСТИЧНИХ ПОСЛІВ.

Дня 24. мая п. р. утворилася в Українському Посольському Клубі варшавського союму Соціалістична Фракція, до якої ввійшли послі: Васильчук Павло, Войтюк Яків, Пашук Андрій, Приступа Хома, Скрипа Осип і Чучмай Максим. До тимчасової президії Фракції вибрано посла П. Васильчука, як голову і посла Х. Приступу, як секретара.

На домагання Фракції виставлено від Укр. Посольського Клубу в справі присутності його членів на трудовицькому зізді 21. мая п. р. Клуб прийняв таку резолюцію:

Заслухавши звіту посла Підгірського зі зізду партії галицьких трудовицьких з дня 21. мая п. р. у Львові, Клуб стверджує, що послі й сенатори Укр. Клубу, які брали участь в нарадах зізду і склали заяви, — робили це персонально, а голова Клубу посол Підгірський був присутній як гість.

В ПОЛЬСЬКІЙ АРМІЇ ВЗЯЛА ВЕРХ РЕАКЦІЯ.

ВАРШАВА, 16. червня. — Ген. Шептицькі зівстав іменованій міністром військових справ на місце ген. Осінського, який зрезигнував з того становища після уступлення Писудського з уряду головного команданта польської армії.

Іменования Шептицького міністром війни і недавнє іменования ген. Галера головним командантом польської армії вказує, що в польській армії реакція здобула повну контролю.

ГЕН. БУЛАК-БАЛАХОВИЧ УБИТИЙ.

ВАРШАВА, 16. червня. — Наспівці тут вісти кажуть, що в лісах Біаловезької пуші найдено тіло ген. Булак-Балаховича, відомого "отамана" бандитів і провідника контрреволюціонерів. Є здогади, що Балахович згинув з рук Білорусинів, які вважали його зрадником свого народу.

Булак-Балахович брав чинну участь в невдачнім поході ген. Юденіча на Петроград, а відтак в поході Поляків на Київ. Після скінчення польсько-більшевицької війни втік разом зі своєю ватагою до Польщі, звідки уряджував напади на села і міста Білоруси, ограблюючи і мордуючи білоруське населення.

Коли совітське правительство зажадало видачі Балаховича, Польща відказалася його видати на тій підставі, що він був польським горожанином.

Видавані пашпорти. Правительство не буде ставити ніяких перешкод тим, що хочуть емігрувати до Злучених Держав.

ГАЛИЦЬКІ ТРУДОВИКИ ЗНАЙШЛИ ВЖЕ "ГОЛОВУ".

(Власна кореспонденція.)
ЛьВІВ, 26. мая. — Нарешті уконституювалася "Народний Комітет" трудовицький. Щільний тиждень потребував, заки вдалося намовити людей, щоб не встидаючись дали фірму польської угоди.

Отже відважилися на це: "голова" д-р Володимир Охримович, його заступники д-р Вол. Бачинський, прадаст Войнарівський і селянин Гр. Тершаковець, секретар Говикевич (від парцеляції та поїздки до Варшави); його заступник Федорців, Михайло Гаулушинський, і в Екзекутиві знаний д-р Баран, конзулянт у Петядорі.

МАЛІ КЛОПІТ З ВИБОРОМ "ГОЛОВИ".

ЛьВІВ, 25. мая. Зізд трудовицький, пішовши на угоду з Польщею, не може знайти чоловіка, щоб став головою трудовицької партії. Вибрав кількох кандидатів, та всі зараз резігнували. Відмовився бути головою д-р Охримович, не прийняв головування д-р Загайкевич і д-р Горбачевський, не захотів бути головою д-р Евін, побоявся стати головою і сам д-р Волод. Бачинський. Всі доктори, яких пропонувано на таку "голову", відказалися, ну а прості люде не спішають на угоду. Зрештою Польщі тепер доктори потрібні, бо вже поважно хора.

Завтра, т. є. 26. мая, має сам "Народний Комітет" вибрати голову. Тут більшість має аранжер угод д-р Вол. Бачинський.

Та все одно, хто-б не вийшов головою трудовицький, поведе він політику подняття з польським буржуазним урядом. Тому вже й Петрушевичови вислали "подяку" за заступство. Вислання подяк, це звичайне вислання у відставку.

ЕПІЛЬОГ ПЕРШОГО МАЯ В ПЕРЕМИШЛІ.

Дня 6. мая за першомайські порахунки дав арештувати пелесівця Бонтурубського тов. Пайкарта на прилюдній вулиці зі словами: "Niech go pan aresztuje, bo on jest komunistą, a ja jestem P. P. S."

Другого робітника тов. Святловського рішено на виесок посла Лібермана бойкотувати за це, що на 1. мая носив відзнаку Спілки пролетаріяту міст і сіл. Чорна ліста, котру винайшли капіталісти та фабриканти — найшла також привернення і в пелесівського посла.

ПОВІДМЛЕННЯ.

Подається до відома всім інтересованим товаришам і товаришам, що з початком місяця липня розпочнеться в Укр. Робітничім Домі в Вінніпегу курс граматик української мови.

Товариші, що бажають учащати ва цей курс, можуть зголошуватися вже від тепер в офісі Укр. Роб. Дому.

Заряд Відділу У.Р.Д.

НА УГОРЩИНІ ВИКРИТО ЗАГОВІР МОНАРХІСТІВ.

БУДАПЕШТ, 20. червня. — Поліція викрила монархістичний заговір. Конспіратори є членами тайного товариства, знаного як "Сторожа Петоєфа".

Заговірники планували повалити правительство графа Стефана Бетлена і проголосити монархію з князем Оттом, сином бушлого короля Кароля, як володарем.

Провідником заговірників має бути Цолян де Гальмай, свого часу найбільший світовий плавач. Серед конспіраторів є два поліційні урядники і кількох офіцерів армії.

В зв'язку з викритим заговором арештовано около 20 осіб.

ЮГОСЛАВІЯ НЕ БУДЕ МІШАТИСЯ ДО БОЛГАРІЇ.

БІЛГОРОД, 19. червня. — Міністер заграничних справ Нінчич заявив в парламенті підчас інтерпеляції в справі балканської ситуації, що Югославія не буде робити військової інтервенції в Болгарії. Югославія чується досить сильною, так що події в Болгарії не представляють для неї ніякої небезпеки, сказав міністер.

БІЛГОРОД, 15. червня. —

Делеша з Софії доносить, що правительство Цанкова видає ряд розпорядків, між ними про привернення давньої болгарської правосиси, конфікацію майна членів бушлого кабінету Стамбульського і т. п.

Адміністраційних урядників, настановлених Стамбульським, замінено бушшими офіцерами.

ПАРІЖ, 15. червня. —

Французський міністер внутрішніх справ видав приказ депортувати з Франції німецького комуніста і посла до союму в Турині, Гелаяна.

Гелаян, який був арештований рівночасно з Кашеном і иншими французькими комуністами, пересидів у французькій в'язниці 5 місяців.

В НАСЛІДОК ВЕЛИКОЇ СПЕКИ ЗГІНУЛО 68 ОСІБ.

ШКАГО, 21. червня. — В наслідок горячої фінди, яка зачепила велику часту Злучених Держав, згинуло 68 осіб. Ці жертви мали місце в стейтах Мізурі, Огайо, Мішган, Іллінойс, Нью Йорк, Мессечусетс і Пенсильванія.

Спека панує по цілм сході і середнім заході. Тисячі людей сплять на лавках здовж Атлантицького побережя, а по великих містах поотвирано на ніч парки для спання мешканців.

В наслідок спеки смерть забрала жертви в людах в сілдуочних містах або їх околицях: Нью Йорк 7 осіб, Бостон 9, Філадельфія 5, Шкаго 17, Огайо 22, Ст. Пол 6, Кепаас Ситі 1, Детройт 1, Торонто 1 — разом 69.

БУДКА ВЕРНУВ З 5 ПОЛЬСЬКИМИ ПОПАМИ.

МОНТРЕАЛ, 21. червня. — Руський єпископ Будка з Вінніпегу повернув нині на кораблі "Емпірес оф Френс" до Канади. Він їздив до Польщі і привіз з собою п'ятьох польських попів, які осядуть в західній Канаді.

Німецький комуніст Гелаян депортований з Франції.

ПАРІЖ, 15. червня. — Французський міністер внутрішніх справ видав приказ депортувати з Франції німецького комуніста і посла до союму в Турині, Гелаяна.

Гелаян, який був арештований рівночасно з Кашеном і иншими французькими комуністами, пересидів у французькій в'язниці 5 місяців.

НОВІСТЬ! ДІТОЧИЙ ПІКНІК! НОВІСТЬ!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ
— устроюється —

В НЕДІЛЮ, 24. ЧЕРВНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ДІТОЧИЙ ПІКНІК

СПЕЦІАЛЬНІ СТРИТКАРИ ДЛЯ ДІТЕЙ ДАРОМ.

Відділ постарався о спеціальні стріткарі для всіх дітей, які поїдуть на цей пікнік. Їзда стріткарю для дітей даром, але діти, які схочуть їхати на пікнік, мусять зібратися **О ГОДИНІ 12.30 ПОПОЛУДНІ** коло Українського Робітничого Дому. Діти, що мешкають на східній стороні улиці Мейн або близько Мейн, повинні зібратися на розі улиці Селкир і Мейн.

ЗНОВА ВІД СТРИТКАРИ АЖ НА МІСЦЕ ПІКНІКУ БУДУТЬ ПЕРЕВОЗИТИ БЕЗ РІЖНИЦІ ВСІХ ГОСТЕЙ СПЕЦІАЛЬНІ АВТОМОБІЛІ ВІД ГОДИНИ 12 ДО 3 ПОПОЛУДНІ.

Приходить всі на час, щоби не втратити стріткарі і автомобілів та не йти пішки.

ПРОГРАМА ПІКНІКУ БОГАТА. — ДОБІРНА МУЗИКА ПІД ПРОВОДОМ ТОВ. ГУЦУЛАКА. — ЗИМНІ НАПИТКИ. — МОРОЖЕНЕ. — СМАЧНІ ПЕРЕКУСКИ.

ТОЖ ТДЬМО ВСІ — СТАРІ І МОЛОДІ — ПРОВЕСТИ ВЕСЕЛО ЧАС В РОБІТНИЧІЙ СЕМ'Т НА ДІТОЧИМ ПІКНІКУ.

Враї непогоди відбудеться ЗАБАВА В УКР. РОБ. ДОМІ В ІСТ КИЛДОНАН а пікнік відбудеться в сілдуочу неділю в тім самім місці — в Морс Плейс.